

Teunis van de Pol: 'Een goede ontwerper denkt vanuit het grotere geheel en kijkt daardoor anders naar een tuin en de omgeving daarvan'

De hovenier van de toekomst kijkt verder dan de schutting

Teunis van de Pol helpt hoveniers met betere ontwerpkeuzes dankzij gebiedsdata, gedeelde beelden en praktische kennis

Een toekomstbestendige tuin staat niet op zichzelf. Bodem, water, bebouwing, historie en het omringende landschap bepalen mede welke keuzes logisch zijn. Volgens Teunis van de Pol van garDsign krijgt de hovenier daarom een steeds belangrijkere positie: niet alleen als ontwerper en uitvoerder, maar als schakel tussen particuliere tuin, openbare ruimte en gebiedsontwikkeling.

Auteur: Fleur Dil

De mosmaquette waarmee Van de Pol vorig jaar op de Groene Sector Vakbeurs in Hardenberg stond, was bedoeld om bezoekers anders naar de tuin van de toekomst te laten kijken. 'Onze corebusiness is helpen tuinen ontwerpen, maar een goede ontwerper denkt vanuit het grotere geheel en kijkt daardoor anders naar een tuin en de omgeving daarvan. In welk landschap ligt deze tuin? Wat gebeurt er met water? Wat bevindt zich onder de grond? Welke soorten passen bij deze omgeving? Vanuit dat vertrekpunt maak je betere keuzes.'

Ontwerpen vanuit het landschap

Die bredere blik vormde het uitgangspunt voor een maquette met twee identieke nieuwbouwtuinen naast elkaar: één zoals die in de praktijk vaak wordt aangelegd en één volgens de uitgangspunten van de tuin van de toekomst. Daarna volgde een model van vier gedeelde achtertuinen zonder harde fysieke erfgr-

zen. Dit model combineert functies als een gezamenlijke moestuin, speelplek en zithoek, mét behoud van privacy voor bewoners. 'Het concept sluit aan bij een markt waarin kavels kleiner worden, grond duurder wordt en onderhoud behapbaar moet blijven. Door functies slim te delen, kun je binnen dezelfde ruimte meer bereiken.' Ook de tussenliggende paden krijgen in het model een andere functie. Plekken die normaal sterk kunnen opwarmen, bieden ruimte aan beplanting, wateropvang en bodemleven.

Een grotere versie van de maquette staat inmiddels in Bloemenpark Appelteren. Daar wordt ook uitgelegd wanneer een tuin voldoet aan de criteria van Tuingeluk, een concept van het Bloemenpark. Hoveniers kunnen die kennis gebruiken en delen in het adviesgesprek met hun opdrachtgevers.

Andere positie voor de hovenier

Volgens Van de Pol krijgt de hovenier door deze schaalvergroting een andere positie: niet alleen als uitvoerder van een afzonderlijk tuinontwerp, maar ook als gesprekspartner binnen een groter ruimtelijk vraagstuk. 'Architect, gemeente, projectontwikkelaar en hovenier werken nu vaak naast elkaar, terwijl ze allemaal invloed hebben op hetzelfde gebied. Als je vanaf het begin naar hetzelfde beeld kijkt, kun je keuzes beter op elkaar afstemmen. Particuliere tuinen maken immers deel uit van de ruimtelijke ontwikkeling.'

Ontwerp start niet meer met een leeg vel

Om dat gezamenlijke gesprek praktisch te ondersteunen, ontwikkelt garDsign zijn teken-gereedschap stapsgewijs verder. De eerste stap is eenvoudig, maar fundamenteel: de werkelijke omgeving vormt het vertrekpunt van het ontwerp. Gebouwen, dakvormen, luchtfoto's en verschillende kaartlagen kunnen al in de digitale werkomgeving worden samengebracht. De volgende stap wordt momenteel in een gesloten bètaversie beschikbaar gesteld aan een geselecteerde groep hoveniers: tekenen in Street View vanaf een postcode en huisnummer. 'Je begint dan niet meer met een leeg vel', zegt Van de Pol. 'De omgeving staat er al. Hierdoor hoef je niet de hele tuin opnieuw te tekenen, maar alleen dat wat je wilt veranderen.' Deze nieuwe werkwijze bespaart tijd. En nog belangrijker: het maakt een voorstel ook sneller herkenbaar voor de klant. De bestaande

situatie en de voorgenomen ingreep worden immers vanuit hetzelfde gezichtspunt bekeken.

'We moeten als sector zelf de regie pakken en niet wachten tot een ander met oplossingen komt'

Samen naar hetzelfde beeld kijken

Een volgende stap is samenwerken binnen die tekening. Meerdere gebruikers kijken naar dezelfde situatie en kunnen hun opmerkingen koppelen aan de plek of het object waarover het gaat. Van de Pol benadrukt dat niet de volledige keten al operationeel is. 'We laten alleen zien wat aantoonbaar werkt. Wat nog wordt ontwikkeld, presenteren we als richting, niet als afgerond product.' Zo wordt achter de schermen ook onderzocht hoe een tekening in de toekomst kan begrijpen wat er in een gebied aanwezig is. 'De uitdaging is om de data op het juiste moment bij elkaar te brengen. Als je weet op welke grond je werkt, hoe een gebied zich heeft ontwikkeld en welke planten en dieren er thuishoren, kun je gericht ontwerpen.'

Een transitie die al is begonnen

Van de Pol ziet de ontwikkeling niet alleen als een technisch project. Uiteindelijk moet dit de hovenier een stevigere positie geven binnen de ruimtelijke opgaven van de komende jaren. 'We moeten als sector zelf de regie pakken. Niet wachten tot een ander met oplossingen komt, maar vanuit onze praktijk laten zien wat er mogelijk is.'

Hierdoor verandert ook het verkoopgesprek. De vraag is niet langer alleen hoe een tuin eruit komt te zien, maar ook hoe de tuin zich verhoudt tot de omgeving en wat bepaalde keuzes kunnen betekenen in de toekomst. 'Klanten willen steeds vaker weten waarom je iets adviseert. Als je het bestaande beeld, de ingreep en de relevante kennis bij elkaar brengt, wordt dat gesprek veel sterker. Het begint met zien wat er is. Daarna verander je, werk je samen en bouw je stap voor stap aan begrip en bewijs.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

'Het concept sluit aan bij een markt waarin kavels kleiner worden, grond duurder wordt en onderhoud behapbaar moet blijven'

Teunis van de Pol (l): 'Uiteindelijk moet dit de hovenier een stevigere positie geven binnen de ruimtelijke opgaven van de komende jaren.'